

Monumentnummer*: 521479

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 04 november 2002
Kadaster deel/nr 82844/186

Woonplaats* 's-Graveland
Gemeente* Wijdmeren
Provincie* Noord-Holland

Locatiennaam 's-Graveland
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
's-Graveland	B			2414
's-Graveland	B			3139
's-Graveland	B			2690
's-Graveland	B			2816

Omschrijving**

Omschrijving HISTORISCHE PARK EN TUINAANLEG (2)

In de aanleg van Gooilust tekent zich de historische gelaagdheid van de aanleg zeer duidelijk af. In de eerste plaats is er de 17de-eeuwse ontginningsaanleg met de drie langgerekte kavels en de (restanten van) lanen op de grens van deze kavels. Na de bouw van het huis in 1778 werd aanvankelijk begonnen met een geometrische aanleg. Het huis ligt ongeveer in het midden van een lange zichtlaan over de volle diepte van het perceel Het hele achterste deel van deze laan aan de oostzijde en een deel van het begin aan de westzijde is nog aanwezig. Het sterrenbos met ronde kom ten noorden van de laan is eveneens nog aanwezig. Van de geometrische aanleg ten zuidwesten van het huis is niets meer over. Voor het overige deel was het grondgebied ingedeeld in rechthoekige kavels voor agrarisch gebruik. Op een kaart uit 1792 is te zien dat er in de zuidoosthoek plannen voor een toevoeging aan de aanleg in landschappelijke trant van dit deel hebben bestaan. Hier is wel het e.e.a. van uitgevoerd, zoals het slingerpad in de oostelijke bosrand, maar de aanzienlijke slingervijver die op deze kaart staat, wordt thans niet aangetroffen. Ook kwam hier een langgerekte, grillig gevormde akker, die de naam Paardenkamp zou krijgen. Na deze eerste toevoeging is men vervolgens onder leiding van J.P. Zocher jr.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

(1816-1828) begonnen aan de omvorming van het formele tuingedeelte tot een landschappelijke aanleg. Het zwaartepunt hiervan ligt rondom het hoofdhuis en uit zich m.n. in de fraaie, langgerekte slingerwater/slingervijver., in het onderbreken van de oorspronkelijke rechte laan tot een slingerlaan en de aanleg van andere slingerpaden ten zuiden van het huis. Ook de aha aan de noordwestzijde van de gnoeweide dateert uit deze periode. Hiermee werd bovendien een stelsel van zichtassen gecreëerd van en naar het huis evenals nog enkele andere zichtassen, o.a. over de noordwestelijke weide, de zogeheten Ooievaarskamp. Binnen de aldus ontstane structuur zijn na de komst van Blaauw nog enkele invullingen in detail toegevoegd. Dit betreft in de eerste plaats de aanplant van bijzondere gewassen, m.n. ten zuiden van het huis en ten zuiden van de moestuin. Wat later werd de Vallei en het Nieuwe Werk in het oostelijk deel van de aanleg gerealiseerd. Ook de verschillende weiden danken hun naamgeving aan deze periode, toen hier o.a. gnoes en bisons te vinden waren.

Waardering:

De HISTORISCHE PARK EN TUINAANLEG is van belang - vanwege de goed herkenbare historische gelaagdheid van de aanleg, waardoor er een grote verscheidenheid aan landschapsvormen bestaat; - vanwege het in Nederland relatief zeldzaam voorkomende verschijnsel van een aha in de aanleg - vanwege de herinnering aan de collectie Blaauw (menagerie en arboretum) en hetgeen hiervan op de buitenplaats nog aanwezig is.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument